

Integrationspolitik

Medborgerskab skaber sammenhængskraft

Juni 2007

Indholdsfortegnelse

1. Resumé	3
2. Århus Kommunes vision	5
3. Værdier	5
4. Overordnet målsætning	5
5. Tværgående centrale elementer i integrationspolitikken	6
6. Indsatsområdet: "Medborgerskab og antidiskrimination"	9
7. Indsatsområdet: "Uddannelse"	16
8. Indsatsområdet: "Beskæftigelse"	19
9. Indsatsområdet: "Bosætning"	22
10. Opfølgning på integrationspolitikken	24

1. Resumé

Ny integrationspolitik i Århus Kommune

Århus Kommune har siden 1996 haft en integrationspolitik. Forud for vedtagelsen af politikken er der gennemført en omfattende proces med inddragelse af en række centrale aktører. Det vil fremover være obligatorisk for Århus Kommune at sikre borgerinddragelse i forbindelse med politikkenes udførelse.

I den nye integrationspolitik lægges der vægt på, at integration ikke kun er en kommunal opgave – men derimod en opgave for hele lokalsamfundet i Århus.

Indsatsen skal ske inden for de demokratiske værdier, der gælder i det danske samfund, og som det er et ufravigeligt krav, at alle lever op til.

I Århus kommune vil indsatsen blive tænkt ind som en integreret del af alle aktiviteter. Det vil betyde generelt mere fokus på de store fundamentale politikområder som: Børn og unge, uddannelse, beskæftigelse, fritid, kultur, ældreområdet m.v. og mindre fokus på projekter.

Målsætning for integrationspolitikken

”At styrke sammenhængskraften i det århusianske samfund og at alle – uanset etnisk eller kulturel baggrund – indgår som aktive medborgere med respekt for de grundlæggende demokratiske værdier. Etniske minoriteter skal have reelt samme muligheder, rettigheder og pligter som byens andre borgere.”

Denne målsætning betyder, at integrationspolitikken som noget nyt skal tænkes ind overalt i Århus Kommune - uanset niveau. Det kaldes **mainstreaming** og indebærer bl.a., at der ved alle nye politikker samt ved ændring af eksisterende politikker i Århus Kommune skal tages specielt stilling til, hvordan politikken forbedrer kommunens integrationsindsats. Integration bliver et centralt opmærksomhedspunkt for alle medarbejdere og ledere.

Endvidere indebærer integrationspolitikken, at det fremover bliver obligatorisk at sikre **borgerinddragelse** vedr. væsentlige beslutninger, der får konsekvenser for borgerne.

Service differentiering er et nyt begreb i integrationspolitikken. I erkendelse af at forskellige grupper af borgere har forskellige behov, kan det være nødvendigt at differentiere den service, som kommunen tilbyder.

I hvilket omfang servicedifferentieringen sker mest hensigtsmæssigt, vil kræve en dialog med de berørte borgere.

Integrationspolitikens målsætning søges i de kommende år opfyldt ved at lægge særlig vægt på fire indsatsområder: Medborgerskab og antidiskrimination, uddannelse, beskæftigelse samt bosætning.

Århus Kommunes integrationspolitik består af:

- **Århus Kommunes vision**
- **Værdier i integrationspolitikken**
 - som er i overensstemmelse med Århus Kommunes generelle værdier om troværdighed, respekt og engagement
- **En overordnet målsætning**
- **Tværgående centrale elementer i integrationspolitikken**
 - borgerinddragelse
 - servicedifferentiering
 - mainstreaming
- **Indsatsområder inkl. mål og effektmål**
 - medborgerskab og antidiskrimination – tværgående
 - uddannelse
 - beskæftigelse
 - bosætning

Integrationspolitikens **afsnit 2 – 5 (inkl.) er vedtaget af byrådet** med vedtagelse af "Principper for ny integrationspolitik" den 14. december 2005.

Integrationspolitikens **afsnit 6 - 9 (inkl.) er de enkelte indsatsområder**. Til hvert indsatsområde er beskrevet såvel **mål** – *hvad der forventes nået på længere sigt* som **effektmål** – *hvilke effekter ønskes opnået på kortere sigt*.

Tidshorisont

Der er ikke fastsat en tidsgrænse på integrationspolitikken. Målene fastholdes indtil videre – dvs. indtil integrationsindsatsen er fuldt ud implementeret i den daglige drift. Der er ikke som tidligere opstillet aktivitetsmål. Aktiviteterne er dynamiske og vil derfor ændre sig over tid.

Opfølgning

Der vil løbende blive fulgt op på integrationspolitikken i de enkelte afdelinger, ligesom der medio 2009 vil blive fremsendt en redegørelse til byrådet om, hvilke aktiviteter der konkret er sat i gang for at nå effektmålene samt hvordan de bidrager til at opfylde målene.

Derudover vil der blive udarbejdet en status for den samlede integration i Århus målt ved udvalgte indikatorer i 2008. (Fakta om integration).

2. Århus Kommunes vision

Af den overordnede vision for Århus Kommune fremgår bl.a.:

**"Århus – en god by for alle.
Der skal være plads til forskellighed og mangfoldighed.
Integration skal være vores styrke."**

3. Værdier

Århus Kommunes generelle værdier er:

- Troværdighed – man skal kunne have tillid til os,
- Respekt – alle skal have en god og ordentlig behandling og
- Engagement – den enkeltes indsats gør en forskel og vi skal gøre det endnu bedre.

Visionen og de generelle værdier gælder for alle politikker i Århus Kommune, og vil naturligvis også gælde for integrationspolitikken.

Derudover er der i lovgivningen fastlagt en række grundlæggende regler/værdier, der udgør fundamentet for vores demokratiske samfundsform.

Disse grundlæggende regler/værdier, som enhver borger skal respektere, er:

- Ligestilling
- De demokratiske beslutningsprocesser
- Religionsfrihed
- Ytringsfrihed
- Respekt for den personlige frihed

4. Overordnet målsætning

Den overordnede målsætning for integrationspolitikken er:

"At styrke sammenhængskraften i det århusianske samfund, og at alle uanset etnisk eller kulturel baggrund indgår som aktive medborgere med respekt for de grundlæggende demokratiske værdier. Etniske minoriteter skal have reelt samme muligheder, rettigheder og pligter som byens andre borgere."

Indenfor det offentlige er det centralt, at det ikke kun er udvalgte medarbejdere, dagsinstitutioner, skoler m.v., som har medansvar for en vellykket integration. Det er et fælles ansvar. Og integrationsindsatsen skal tænkes ind på alle niveauer. Det er samtidig væsentligt, at der sker en helhedsorienteret indsats og at der er fokus på sammenhænge mellem de enkelte indsatser.

Målsætningen indebærer, at integrationen ikke er et ansvar for det offentlige alene. Der kræves også en indsats fra det øvrige bysamfund som bl.a. arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner m.fl.

Det århusianske bysamfund bliver derfor en vigtig medspiller i forbindelse med implementeringen og udviklingen af integrationspolitikken bl.a. via etablering af en tværgående integrationsgruppe, et uddannelses- og beskæftigelsesudvalg m.v. jf. afsnit 6. samt løbende initiativer

Der skal skabes forudsætninger for, at alle både får del i samfundets goder og mulighed for at bidrage til samfundet. Ellers er der risiko for, at der opstår parallelsamfund.

Oplever nogle grupper i vores samfund, at det offentlige system ikke repræsenterer dem, så kan man ikke forvente, at disse grupper vil føle et ansvar over det samfund, de er en del af.

5. Tværgående centrale elementer i integrationspolitikken

Borgerinddragelse:

Integrationspolitikken indebærer, at det fremover for Århus Kommune er obligatorisk at sikre borgerinddragelse på væsentlige beslutninger med konsekvenser for borgerne.

Internationale erfaringer fra bl.a. England viser, at dialogen mellem de forskellige kulturer og befolkningsgrupper er meget afgørende for en vellykket integration.

Borgerinddragelsen giver en større opbakning og ansvarlighed omkring de forskellige tiltag og en bedre forankring/ejerskab i befolkningen.

I Århus Kommune bygger borgerinddragelsen generelt på Århus-modellen for borgerinddragelse, som blev vedtaget af Byrådet den 28. april 2004.

Kommunen har stor erfaring i borgerinddragelse f.eks. gennem Urban-programmet i Vestbyen. Her lægges der vægt på, at borgerne i Gellerup-Hasle-Herredsvang selv er med til at træffe beslutningerne om, hvad der skal gøres for at få større aktivitet og mere medansvar i området.

Foruden Urbanprogrammet har man i magistratsafdelingerne erfaringer med forskellige former for borgerinddragelse. F.eks. har Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg et tæt samarbejde med frivillige foreninger, ligesom etablering af 'Borgerservice' indebærer tæt dialog med forskellige befolkningsgrupper.

Borgerinddragelse kan have forskellig karakter.

Det kan f.eks. dreje sig om formelle eller uformelle netværk. Der kan være tale om en formel skriftlig høring. Eller man kan have fuld inddragelse af borgere allerede i forbindelse med formulering af planer, implementering m.v.

Der lægges ikke op til én bestemt borgerinddragelsesform. Derimod bør borgerinddragelsen være velovervejet og målrettet. Dvs. at det nøje overvejes, på hvilke områder og på hvilken måde borgerinddragelsen skal ske.

Fremover vil der ske borgerinddragelse ved alle væsentlige nye initiativer i Århus kommune. Det betyder, at forvaltninger og institutioner i tilrettelæggelsen af sine tilbud inddrager borgerne således, at alle bedst muligt sikres lige muligheder for at anvende tilbuddene.

Servicedifferentiering:

Forskellige grupper af borgere har forskellige forudsætninger og behov. Denne forskellighed skal der tages afsæt i for at give alle borgere lige behandling.

For at opnå en reelt lige behandling kan det derfor være nødvendigt at differentiere den service, som kommunen tilbyder. Her er det vigtigt at pointere, at det ikke drejer sig om at regulere serviceniveauet generelt, men alene om at differentiere indsatsen.

En nærmere afgrænsning af præcist hvordan - og i hvilket omfang denne servicedifferentiering sker mest hensigtsmæssigt, kræver en dialog med borgerne.

Servicedifferentiering kan ske i forhold til:

Selve ydelsen, tilgængeligheden af ydelsen og informationsindsatsen.

En servicedifferentiering i forhold til ydelsen og tilgængeligheden af denne vil ikke ske med udgangspunkt i borgernes kulturelle baggrund. Men alene ud fra en erkendelse af, at det kan være nødvendigt at tilbyde differentierede ydelser til forskellige målgrupper for at opnå en reelt lige behandling.

Servicedifferentiering sker i dag i et vist omfang. F.eks. ved inddeling af beskæftigelsesindsatsen i 5 matchkategorier afhængig af afstanden til arbejdsmarkedet, undervisningsdifferentiering i forhold til børn og unge suppleret med særlige tilbud, fordeling af børn med særlige sproglige behov på andre skoler end distriktsskolen, etablering af sprogfællesskaber til ældre m.v.

Dette styrkes yderligere i integrationspolitikken.

Mainstreaming:

Integrationspolitikens målsætning betyder, at integrationspolitikken som noget nyt skal tænkes ind overalt i Århus Kommune- uanset niveau. Det kaldes mainstreaming og indebærer bl.a., at der ved alle nye politikker samt ved ændring af eksisterende politikker i Århus Kommune skal tages specielt stilling til, hvordan politikken forbedrer kommunens integrationsindsats. Integration bliver et centralt opmærksomhedspunkt for alle medarbejdere og ledere.

Hvad forstås ved mainstreaming af integrationspolitikken?

Mainstreaming er at indarbejde integrationsindsatsen i enhver opgaveløsning for reelt at skabe lige muligheder for alle i den eksisterende, almene indsats.

Som følge heraf skal integration være et naturligt opmærksomhedspunkt for alle medarbejdere og ledere i Århus Kommune.

De enkelte afdelinger har ansvaret for at gennemgå egen almen indsats og efterfølgende vurdere, om indsatsen bidrager til reelt lige muligheder.

Integration skal tænkes ind i samtlige af organisationens strukturer – daginstitutioner, skoler, sundhedsplejen, hjemmeplejen, beskæftigelsen, ældre, fritid og kultur osv.

Det fælles ansvar for integration gælder både i forhold til Århus Kommune som bysamfund, og i forhold til Århus kommune som virksomhed.

Århus Kommune skal endvidere søge at påvirke sine samarbejdspartnere til at arbejde for reelt lige muligheder for alle borgere.

I de følgende afsnit 6-9 udfoldes hvert af indsatsområderne inkl. mål og effektmål for, hvad Århus Kommune ønsker at opnå med politikken.

Mål og effektmål for indsatsområderne pkt. 6-9

Hvad udtrykker de forskellige typer mål?

Mål: Hvad forventes nået på længere sigt.

Effektmål: Hvilke effekter ønskes opnået på kortere sigt.

6. Indsatsområdet: "Medborgerskab og antidiskrimination"

Medborgerskab, generelt:

Et bæredygtigt og sammenhængende samfund udvikles på tværs af etnisk, kulturelt, og sprogligt tilhørsforhold samt social baggrund. Derfor er medborgerskabsbegrebet det helt centrale omdrejningspunkt i integrationspolitikken. Alle borgere skal være ligeværdige på alle niveauer i det danske demokrati og integrationspolitikken skal understøtte og fremme borgernes:

- Vilje til et ligeværdigt medborgerskab
- Evne/kompetence til at kunne forsørge sig selv og sin familie
- Mulighed for at udfolde sig på alle niveauer som ligeværdige borgere i det danske samfund

Et medborgerskab stiller krav til hele samfundet, som er:
Borgerne, Århus Kommune og det øvrige bysamfund.

Medborgerskab, krav til borgerne:

Vilje til medborgerskab forudsætter at alle borgere:

- **Respekterer og efterlever grundlæggende demokratiske regler/værdier som ligestilling, demokratiske beslutningsprocesser, religionsfrihed, ytringsfrihed, respekt for den personlige frihed - uanset kulturel, religiøs eller historisk baggrund.**

Disse regler/værdier er fastlagt i lovgivningen og er fundamentet for vores demokratiske samfund.

- **Udviser vilje til selvforsørgelse**

Med selvforsørgelse skal forstås, at borgeren ikke modtager hjælp fra det offentlige efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Generelt har den enkelte borger pligt til at forsørge sig selv og sine børn.

Undtagelsen herfor kan være en særlig opstået situation for borgeren, hvor det kan være nødvendigt med hjælp fra det offentlige system.

- **Behersker eller aktivt forbedrer sit danske sprog**

Det er en styrke, at borgerne kan beherske flere sprog. Men det er samtidig fundamentalt for medborgerskabet og sammenhængskraften i samfundet, at man er i stand til at kommunikere på det samme sprog – dvs. dansk.

Beherskes det danske sprog imidlertid ikke, må den enkelte aktivt gøre en indsats for at forbedre sine dansksproglige kompetencer.

- **Har vilje til og tager ansvar for sit barns opdragelse samt aktivt støtter op om barnet i både dagsinstitution og skole.**
Et godt fundament for barnets videre læring fordrer, at forældrene bakker op om barnets skolegang og i øvrigt samarbejder med barnets dagsinstitution/skole.
- **Tager medansvar for en vellykket integration**
Alle – både etniske minoriteter, Århus Kommune, øvrige borgere og bysamfundet i øvrigt - har et medansvar for en vellykket integration.

Medborgerskab - krav til Århus Kommune:

Medborgerskab forudsætter, at Århus Kommune aktivt er medvirkende til at alle reelt får mulighed for at være aktive medborgere.

Dette stiller krav til ethvert indsatsområde i Århus Kommune. Alle led i indsatsen skal have fokus på, at etniske minoriteter reelt kan få samme muligheder som andre borgere.

Da Århus Kommune varetager mange forskellige opgaver, vil arbejdet for at skabe medborgerskab også udfolde sig forskelligt inden for de respektive afdelinger. Alle medarbejdere på tværs af Århus Kommune skal have en fælles overordnet opfattelse af grundlaget for at udfolde indsatsen i egen afdeling. Det betyder bl.a. at afdelingen skal tilrettelægge sin indsats, så byrådets mål om læring, beskæftigelse, sundhed og omsorg, fritidsaktiviteter, fysisk planlægning, miljø osv. kan opfyldes for alle.

Indsatsområdet "medborgerskab og antidiskrimination" skal tænkes ind i alt, hvad man som medarbejder og leder foretager sig. Det vil i nogle tilfælde betyde, at man skal levere samme ydelse til alle borgere. I andre tilfælde skal man levere forskellige ydelser og/eller forskellig information om ydelser til borgerne for at stille alle lige.

F.eks. har Magistratsafdelingen for Børn og Unge fokus på at tilrettelægge indsatsen, så afdelingens mål om at børn og unge rustes til medborgerskab, opfyldes for alle børn - uanset etnisk, sproglig, kulturel eller social baggrund. Ligeledes har afdelingen et særligt ansvar for at skabe konstruktive rammer for forældresamarbejdet, og kvalificere de sammenhænge, hvor personalet møder forældrene, så alle forældre får lige muligheder mht. rettigheder og pligter.

Medborgerskab – krav til bysamfundet:

Medborgerskab stiller også krav til bysamfundet såsom arbejdsmarkedets parter, arbejdspladser, boligforeninger, uddannelsesinstitutioner m.fl.

Derfor vil Århus Kommune på flere planer indgå i tæt dialog med repræsentanter fra bysamfundet. Det vil ske via en tværgående integrationsgruppe mellem magistrat, direktørgruppe, arbejdsmarkedets parter, boligforeninger, integrationsråd m.fl., et beskæftigelses- og uddannelsesudvalg, en dialog med kommunens samarbejdspartnere m.v. Derudover har Århus Kommune løbende et konstruktivt samarbejde med integrationsrådet.

Indsatsområdet "medborgerskab og antidiskrimination" er opdelt i tre dele, hvor der for hver af disse er opstillet såvel mål som effektmål:

- 1) Bysamfundet bidrager
- 2) Fremme af gensidig respekt og bekæmpelse af diskrimination
- 3) Indtænkning af medborgerskab/antidiskrimination i egen virksomhed

Ad 1) Bysamfundet bidrager:

Mål

Århus er en sammenhængende by, hvor alle er aktive medborgere.

Effektmål¹

- Involvering af bysamfundet i implementering og udvikling af integrationsindsatsen. ^{A)}

Vellykket integration stiller krav til alle parter. Der er derfor behov for en løbende kontaktflade til bysamfundet som bl.a. involverer boligforeninger, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner, integrationsråd m.fl.

Eksempelvis er der etableret den tidligere nævnte tværgående integrationsgruppe mellem magistrat, direktørgruppe, arbejdsmarkedets parter, integrationsråd, boligforeninger m.fl. , som vil mødes fast to gange årligt. På disse møder kan deltagerkredsen blive udvidet til også at omfatte en række yderligere eksterne parter. Den tværgående Integrationsgruppe kan derudover hurtigt indkaldes ad hoc, såfremt der opstår akutte situationer i implementeringen og udviklingen af integrationsindsatsen.

Eksempelvis skal det nyetablerede Beskæftigelses- og uddannelsesudvalg på Integrationsområdet fungere som et forum, hvor man drøfter idéer og tager konkrete initiativer vedr. beskæftigelses- og uddannelsesmæssige problemstillinger samt afdækker udviklingspotentialer.

Udvalget afspejler i sin sammensætning de relevante parter og inddrager bysamfundet i arbejdet bl.a. gennem et tæt samarbejde med uddannelsesinstitutioner og virksomheder.

Effektmål

- Styrkelse af dialogen og forståelsen på tværs af forskellige etniske og religiøse grupper for at modvirke fordomme og misforståelser imellem grupperne ^{A)}

¹ Målemetoder:

A) Kvalitativ vurdering, men der vil blive arbejdet på at udvikle konkrete indikatorer til at måle denne effekt mere præcist.

B) Gentagelse af Ligestillingsudvalgets holdningsundersøgelse på de kommunale arbejdspladser i 2008. I undersøgelsen inddrages antidiskrimination som et nyt element. Desuden arbejdes der på at integrere spørgsmål om diskrimination i afdelingernes arbejdsklimamålinger.

C) Gennemførelse af borgerundersøgelser vedrørende diskrimination på udvalgte områder. Fastlægges nærmere efterfølgende.

D) Konkrete målinger i de enkelte afdelinger.

Eksempelvis er der ultimo 2006/primo 2007 afholdt dialogmøder mellem borgere på tværs af etnicitet og religion m.h.p. en fremadrettet handlingsplan omkring inddragelse.

Ad 2) Fremme af gensidig respekt og bekæmpelse af diskrimination:

I arbejdet for at fremme gensidig respekt og bekæmpe diskrimination er det væsentligt indledningsvist nærmere at definere, hvad diskrimination er.

Diskrimination defineres som:

Direkte og indirekte diskrimination iht. lovgivningen samt *institutionel diskrimination*.

Indirekte diskrimination er udtryk for at der opstilles kriterier, som på overfladen forekommer neutrale, men som i praksis fører til diskrimination af bestemte grupper.

Institutionel diskrimination er ikke omfattet af lovgivningen. Men denne form er en organisations kollektive, svigtende evne til at yde en relevant og professionel service til borgere/brugere pga. disses hudfarve, kultur eller etnisk tilhørsforhold. Kan påvises i arbejdsprocesser, holdninger og adfærd, som får en diskriminerende effekt pga. medarbejdernes ubevidste fordomme, uvidenhed m.v.

Diskrimination kan vurderes i forhold til kommunen som arbejdsplads og i forhold til servicen overfor borgere og brugere.²

Antidiskrimination i forhold til kommunen som arbejdsplads:

Udgangspunktet tages naturligvis i lovgivningen samt den af byrådet vedtagne fælles personalepolitik.³

Diskrimination set inden for integrationspolitikens rammer er snævrere end i personalepolitikken.

Ved diskrimination forstås både den direkte og indirekte diskrimination, der er forbudt ved lov. Der er f.eks. tale om *direkte diskrimination* på grund af etnicitet, hvis en ansøger til en ledig stilling får afslag med den udtalte begrundelse, at han eller hun har en bestemt etnisk oprindelse.

Årsager til indirekte diskrimination finder man ofte i vaner og regelsæt, der i praksis udelukker nogle bestemte grupper fra at få en ligeværdig behandling. Og det er på trods af, at vanerne eller reglerne formelt set stiller alle lige.

² Forbuddet mod diskrimination findes i Lov om forbud mod forskelsbehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov m.v. Lovene indeholder forbud både mod direkte og indirekte diskrimination, ligesom chikane og det at instruere andre i at diskriminere også er omfattet af forbuddet mod diskrimination. Det er forbudt at diskriminere på grund af køn, race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse (de såkaldte diskriminationsgrunde).

³ I forhold til personalepolitikken fremgår følgende under overskriften den gode arbejdsplads:

”En mangfoldig og rummelig arbejdsplads med forskellighed og ligeværdige arbejds-, trivsels- og udviklingsbetingelser for alle uanset køn, alder, handicap, fag, race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering eller nation, social eller etnisk oprindelse. Der tilstræbes en mere ligelig fordeling af begge køn og fra etniske minoriteter inden for alle arbejdsfunktioner, fag og stillingsgrupper”.

Et eksempel på en *indirekte diskrimination* er hvis der stilles specielle krav til en stilling som f.eks. perfekte danskkskaber, som systematisk udelukker bestemte grupper – uden at det er sagligt, rimeligt og objektivt begrundet.

De tiltag og foranstaltninger, der har til formål at sikre en diskriminationsfri arbejdsplads, kaldes *antidiskrimination*.

Formålet med antidiskrimination er aktivt at forebygge og forhindre enhver direkte og indirekte diskrimination i forbindelse med rekruttering, ansættelse, udvikling og afskedigelse/fastholdelse på arbejdspladsen Århus Kommune som følge af køn, alder, handicap, fag, race, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse.

Antidiskrimination i forhold til Århus kommune som serviceudbyder:

For kommunen som serviceudbyder forstås diskrimination her både som direkte og indirekte diskrimination, chikane og instruktion af andre i diskrimination i forhold til kommunens myndighedsudøvelse og service over for borgere og brugere.

Forbud med diskrimination i forhold til borgere/brugere kan ligge inden for lovgivningens ramme og kan her påklages i forhold til lovgivningen.

Men der kan også være tale om diskrimination, der ligger uden for lovgivningens rammer, som f.eks. *institutionel diskrimination*. Denne er en organisations kollektive, svigtende evne til at yde en relevant og professionel service til borgere/brugere pga. disses hudfarve, kultur eller etniske tilhørsforhold. På grund af medarbejders ubevidste fordomme og/eller uvidenhed, kan denne form for diskrimination påvises i arbejdsprocesser, holdninger og adfærd, som dermed medfører en diskriminerende effekt.

Antidiskrimination vil i relation til den institutionelle diskrimination være de tiltag og foranstaltninger, der tages for at sikre en diskriminationsfri service over for borgere og brugere.

Indsatsen mod diskrimination i Århus Kommune vil både være rettet mod den direkte, indirekte og institutionelle diskrimination.

Mål

Medarbejderne i Århus Kommune skal sikres mod direkte og indirekte diskrimination ifm. rekruttering, ansættelse og afskedigelse.

Medarbejderne i Århus Kommune efterlever værdierne om troværdighed, respekt og engagement overfor borgere/brugere, så direkte og indirekte diskrimination undgås.

Effektmål

- Århus Kommune er kendt som en arbejdsplads, hvor der ikke diskrimineres. ^{B)}
- Århus kommune yder en diskriminationsfri service over for borgerne og brugerne. ^{C)}

Eksempelvis udvikles der værktøjer og inspirationsmateriale til brug for afdelingernes indsats i forhold til diskrimination på personaleområdet m.v.

Ligeledes indarbejdes diskriminationsproblemstillingen i alle afdelinger i planlægning og udførelse af servicen overfor borgere og brugere.

Eksempelvis er der igangsat et lederudviklingsforløb for samtlige ledere i Århus Kommune om det tværgående indsatsområde "medborgerskab og diskrimination" hvor nøgleordene er formidling, dialog og praksisovervejelser.

Ad 3) Indtænkning af medborgerskab/antidiskrimination i egen virksomhed:

Mål

Kommunen sætter særligt fokus på integrationsaspektet ved udarbejdelse af kommende politikker og indsatser.

I forhold til Århus Kommune som virksomhed, skal integrationen tænkes ind som en del af den samlede indsats for at opfylde kommunes vision.

Effektmål

Århus Kommune tilrettelægger sine ydelser, aktiviteter og formidling, så alle borgere uanset etnisk og sproglig baggrund opnår lige muligheder for

- at kunne drage nytte af ydelser
- at deltage i aktiviteter
- at udøve lige indflydelse på udformning af ydelser og aktiviteter

Det betyder:

- at kommunen skal sikre, at *ydelserne* reelt når de forskellige befolkningsgrupper, så ingen stilles ringere end andre.
- Andelen af personer med anden etnisk baggrund skal på en række områder som minimum svare til den andel, de udgør af befolkningen i Århus Kommune. Både i forhold til brugerandel, som repræsentation på borgermøder, i forskellige råd o. lign.

Eksempelvis vil det gælde brugerandelen hos personer med anden etnisk baggrund ifm. biblioteksvæsenet, repræsentationen i Det Sociale Forbrugerråd og lokalcentrernes brugerråd ^{D)}.

Det betyder også

- at *tilknytningen* til samfundet skal øges

Eksempelvis skal børn og unge, via et kompetencegivende uddannelsesforløb, rustes til at deltage aktivt i samfundet. Der skal arbejdes for at udvikle alle børn og unges respekt og ansvar for sig selv og andre, så de kan indgå i forpligtende fællesskaber. Og enhver institution på børn- og ungeområdet er forpligtiget til at bidrage til dette.

Indsatsen afrapporteres og drøftes årligt med områdechef eller nærmeste chef.

Magistratsafdelingen for Børn og Unge vil endvidere udarbejde forslag til en indsats for demokratisk medborgerskab fra 0-18 år med inspiration fra nationale og internationale erfaringer.

Eksempelvis mht. visitation tilbydes de ældre personer med etnisk minoritetsbaggrund en plads i pleje- og ældrebolig i et sprogfællesskab på udvalgte lokalcentre, hvor de indgår i mindre enheder. Herved fremmes mulighed for mellemfolkeligt venskab og gensidig forståelse mellem de ældre.

Effektmål

Sproglig og samfundsmæssig forståelse må ikke være barriere for opnåelse af medborgerskab ^{A)}

Eksempelvis vil Århus Kommune arbejde målrettet med kommunikation, oplysning og inddragelse af etniske minoriteter for at nå ud til de borgere, der ikke fuldt ud mestrer det danske sprog - bl.a. med inspiration fra Folkeinformation og Borgerservice.

Udgangspunktet er fortsat, at man behersker eller aktivt forbedrer sit danske sprog.

7. Indsatsområdet: "Uddannelse"

Baggrund:

'Børn og Unge' kerneydelse er at sikre optimale muligheder for alle børns læring. Dette er samtidig et vigtigt bidrag til at opfylde målsætningen om sammenhængskraft i Århus. Læring og udvikling af alsidige kompetencer er helt centralt for uddannelse.

Da læring starter allerede fra (før) fødslen, skal 'Børn og Unge' have fokus på udvikling af alle de kompetencer, som er en forudsætning for læring. Det har betydning for skoleparatheden og for studieegnheden og er en forudsætning for, at de unge efterfølgende kommer i beskæftigelse.

Erfaringerne såvel internationalt, nationalt som lokalt viser, at en gruppe tosprogede børn (børn med særlige socioøkonomiske vilkår samt børn af forældre med begrænset uddannelse) sammenlignet med øvrige børn i mindre grad tilegner sig de nødvendige faglige, sociale, kulturelle og personlige kompetencer. Det betyder, at de ikke er godt nok rustede til at gennemføre et uddannelsesforløb – såvel i folkeskole- som ungdomsuddannelsesregi.

Der er i Århus Kommune indenfor de seneste år vedtaget en række væsentlige byrådsbeslutninger, der skal bidrage til, at alle børn og unge – herunder specielt tosprogede⁴ - tilegner sig disse kompetencer.

Selvom effekten af indsætterne først kan måles i løbet af nogle år, vurderes det på nuværende tidspunkt, at der fortsat er brug for en forstærket indsats.

Derfor er tilgangen til indsatsområdet uddannelse et serviceeftersyn af Børn og Unge's virksomhed fra 0-18 år suppleret med en målrettet indsats på udvalgte områder. Effekten er dog meget afhængig af, at forældrene indgår som aktive medspillere ift. lærings- og uddannelsesprocessen helt fra fødslen af samt naturligvis afhængig af, at barnet/den unge deltager aktivt. Disse forhold vil indgå i opfølgningen.

Børn og Unge er forpligtiget til at bidrage til, at alle børn og unge – herunder alle tosprogede – når i mål i forhold til læring og uddannelse. Alle institutioner skal forholde sig til egne børns og unges læring (det lille fællesskab). Fremover forpligtiges alle institutioner til at bidrage til hele fællesskabets opgave med at nå de opstillede mål om uddannelse til alle børn og unge.

Udover at understøtte læring af alle børn vil denne generelle indsats også understøtte udvikling af et bæredygtigt samfund med sammenhængskraft på tværs af etnisk, kulturel, sproglig eller sociale baggrund.

I en mangfoldig og internationaliseret verden vil det endvidere være til fordel for alle børn og unge at udvikle forståelse for egen og andres kulturer.

⁴ Indenfor børn- og ungeområdet anvendes betegnelsen "tosprogede" i stedet for etniske minoriteter. Årsagen er, at betegnelsen anvendes af Undervisningsministeriet i love, bekendtgørelser, vejledninger m.v.

Derfor styrkes fællesskabets sammenhængskraft gennem en indsats for medborgerskab for de 0-18 årige.

Erfaringerne viser, at utilstrækkelige dansksproglige kompetencer er en meget væsentlig årsag til, at læringstråden knækker for nogle tosprogede børn.

Derfor er der brug for at sikre alle tosprogede børn og unge bedre dansksproglige kompetencer og dermed læringsmæssige forudsætninger på ethvert alderstrin.

Alle led og faggrupper i Børn og Unge er en del af den røde tråd og har en vigtig rolle i en sammenhængende, forstærket indsats. Det gælder: Sundhedspleje, vuggestue, dagpleje, børnehave, skole, fritid, ungdomsskole, brobygning, samt tværgående indsatser som rådgivning og specialpædagogik, forældre og eksterne samarbejdsparter.

Barnets sproglige udvikling hænger nøje sammen med personlig, kulturel og social udvikling. Sproglig udvikling er en forudsætning for faglig kompetenceudvikling og dermed integration og inklusion i faglige fællesskaber i skole, uddannelsessystem og arbejdsmarked og understøtter deltagelse i demokratiske processer og medborgerskab.

Der skal i forbindelse med byrådets beslutning om udvidet sprogscreening i september 2006 iværksættes en forstærket indsats på området frem til indskolingsniveauet. Der er brug for yderligere at fastlægge mål for et minimum af dansksproglige kompetencer, der skal være til stede på ethvert alderstrin.

Derfor udarbejdes i 2007 en handlingsplan for en sammenhængende, forstærket og målrettet sproglig indsats for de tosprogede 0-18 årige i Århus Kommune. Målene udformes så de giver alle led i den røde tråd – både tilbud, faggrupper og forældre et mere præcist ansvar for at bidrage til tilstrækkelige sproglige kompetencer.

Magistratsafdelingens indsats omkring egne mål skal løbende understøttes gennem fokus på at opnå sammenhæng med andre relevante indsatser i Århus Kommune. F.eks. kan børn og unges læring understøttes gennem forældres beskæftigelse, familiens bosætning, samarbejde med folkebibliotekerne m.v.

Som supplement til handlingsplanen vil der i samarbejde med Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse, som forsøg blive sat fokus på familier i matchkategori 4 og 5. Disse familier har ofte marginal tilknytning til arbejdsmarkedet, begrænset kendskab til dagtilbud og uddannelsessystem samt – i nogle tosprogede familier - begrænsede dansksproglige kompetencer.

Derfor ønskes der udviklet en indsats, hvor forældre kan aktiveres i daginstitution, folkeskole m.v. Indsatsen målrettes forældrenes samfunds- og uddannelsesmæssige og sproglige kompetencer med det formål, at kunne støtte op om deres barns læring og uddannelse.

Der opstilles derfor følgende mål for indsatsen:

Mål

Magistratsafdelingen for Børn og Unge skal med høj faglighed og kvalitet arbejde for, at børn og unge i Århus Kommune tilegner sig de nødvendige faglige, personlige, sociale og

kulturelle kompetencer, således at alle bliver i stand til at gennemføre et uddannelsesforløb og bliver rustede til at deltage aktivt i samfundet som demokratiske medborgere.

Effektmål

Børn og Unge i Århus Kommune skal rustes til at kunne gennemføre et kompetencegivende uddannelsesforløb og deltage aktivt i samfundet.⁵

Eksempelvis fremlægges forslag til en indsats for demokratisk medborgerskab fra 0-18 år. *Eksempelvis* udarbejdes i 2007 en handlingsplan for en sammenhængende, forstærket sproglig indsats for de 0-18 årige i Århus Kommune.

Eksempelvis forpligtiges alle institutioner og afdelinger i Børn og Unge til at bidrage til, at alle børn og unge – herunder tosprogede - når i mål i forhold til læring og uddannelse. Alle institutioner skal forholde sig til egne børns og unges læring (det lille fællesskab) og bidrage til fællesskabets opgave med at nå de opstillede mål for uddannelse til alle børn og unge.

Inddragelsen af den enkelte institution i løsningen af fællesskabets opgave er allerede i gang, men skal udfoldes systematisk. Den enkelte institution har råderum til at byde ind og skal afrapportere på indsatsen i forhold til egen institution og på bidraget til fællesskabets opgave.

⁵ **Målemetoder:** Der er opstillet indikatorer/målepunkter i budgettet for 2007 og der arbejdes i flere sammenhænge på at opstille yderligere indikatorer. De endelige målemetoder fastlægges løbende og senest ultimo 2007 i forbindelse med udmøntningen i samarbejde med områdechefer, relevante viden centre m.v.

8. Indsatsområdet: "Beskæftigelse"

Baggrund:

Beskæftigelsesforvaltningens primære opgave er at støtte kommunens borgere i at få eller bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. I forvaltningen arbejdes der på, at flest mulige af byens borgere – uanset etnisk baggrund - kan forsørge sig selv.

For at kunne nå de ambitiøse målsætninger på integrations- og beskæftigelsesområdet, skal kommunen have for øje, at gruppen af borgere med etnisk minoritetsbaggrund er meget forskelligartede og af den grund skal tilbydes noget forskelligt.

En målrettet indsats i forhold til de enkelte gruppers uddannelses- og erhvervmæssige kompetencer betyder, at alle borgere vil kunne profitere af Beskæftigelsesforvaltningens ydelser.

En del af de nye familiesammenførte personer, som er omfattet af integrationsloven, har mellemlange eller videregående uddannelser. Principielt kan de klare sig selv, da de er forsørgede af ægtefællen.

I Århus Kommune har man alligevel valgt at give denne gruppe et tilbud. Erfaringen viser, at der i denne gruppe er mange ressourcer, som med en målrettet kompetenceafklaring og indsats kan sikres et arbejde, der svarer til den enkeltes uddannelsesniveau og ønsker. *Eksempelvis* har Beskæftigelsesforvaltningen et tæt samarbejde med finanssektoren, som har fået øjnene op for de ressourcer, der er blandt etniske minoriteter. Det giver inspiration og rollemodeller for andre. De forskellige succeshistorier fungerer som lokomotiv for den samlede integrationsindsats.

En anden gruppe, som forvaltningen skal varetage indsatsen overfor, har meget få uddannelses- og erhvervmæssige kompetencer. Gruppen er ofte kendetegnet ved, at der er en række sociale, personlige og helbredsmæssige problemstillinger, som tillige skal varetages i relation til beskæftigelsesindsatsen.

En tredje og helt særlig udfordring for kommunen er også at sikre borgere med svage boglige, sociale og personlige kvalifikationer en plads på arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesforvaltningens strategi er generelt, at kvalificeringen hurtigst muligt skal foregå ude i virksomhederne.

Virksomheder, som er parate til at gøre en indsats for mangfoldigheden, skal støttes bedst muligt via gode eksempler, sparring, vejledning og samarbejde fra kommunens side. Mange familier, som har været på kontanthjælp eller starthjælp i en længere periode, har ikke det overskud og den sociale og netværksmæssige kapital, som kan ændre deres situation til det bedre.

Her har Beskæftigelsesforvaltningen en særlig forpligtigelse til at tænke helhedsorienteret og fremadrettet. For nogle familier kan et deltidsarbejde eller et skånejob være det redskab, som bryder mange års marginalisering, isolation og fattigdom.

For en del af de langvarigt ledige borgere vil der være mange helbredsmæssige problemstillinger, som aktivt skal håndteres. Dette kræver et tæt samarbejde internt i kommunen samt med de praktiserende læger.

Forvaltningen etablerer således en tværfaglig helbredsmæssig kompetenceafklaring i forbindelse med egne projekter. I et samarbejde mellem sociallæger, psykologer, jobkonsulenter og sagsbehandlere afdækkes den lediges helbredsmæssige barrierer i forhold til arbejdsmarkedet. Herefter udarbejdes en plan for en tilbagevenden til arbejdslivet for den enkelte.

Det skal sikres, at alle arbejdsmarkedsparete (bortset fra barslende og sygemeldte) skal være i et aktivt, arbejdsmarked rettet tilbud. For gruppen af arbejdsmarkedsparete skal der være fokus på jobformidling og hurtig indsats.

Forudsætningen er, at den ledige selv ønsker selvforsørgelse og derfor deltager aktivt i processen. Skulle det modsatte være gældende, vil der være hurtig konsekvens i form af mulige sanktioner, som f.eks. træk i hjælpen.

Århus Kommune har en målsætning om, at andelen af personer med etnisk minoritets baggrund i faste stillinger skal modsvare befolkningsandelen. Vi er på rette vej. Men målet er endnu ikke opfyldt.

De seneste opgørelser viser således, at der er ansat i alt 1923 personer med etnisk minoritetsbaggrund svarende til en andel på 7,2 pct., mens befolkningsandelen er på 8,8 %. Fokus skal være rettet mod såvel at nå målet om, at andelen af personer med etnisk minoritetsbaggrund skal svare til befolkningsandelen, som at mangfoldigheden er repræsenteret indenfor alle stillingskategorier og -niveauer.

Der opstilles derfor følgende mål for indsatsen:

Mål

Beskæftigelsesgraden for personer med etnisk minoritetsbaggrund skal øges med mindst 3 procentpoint om året.

Indsatsen skal være kendetegnet ved en resultatorienteret, tidlig og realistisk indsats.

Indsatsen målrettes primært mod ordinær beskæftigelse, sekundært mod beskæftigelse på særlige vilkår.

Effektmål

60 % af de arbejdsmarkedsparete kvinder med etnisk minoritetsbaggrund på kontanthjælp skal være i ordinært arbejde eller uddannelse inden for 12 måneder fra henvendelsestidspunktet.

Efter 24 mdr. skal andelen være 75 %. ^{A)6}

Aktiveringsprocenten for de ikke arbejdsmarkedsparete kvinder med etnisk minoritetsbaggrund på kontanthjælp skal være stigende. ^{A)}

⁶ **Målemetoder:**

A) Beskæftigelsesforvaltningens statistiksystem.

B) Konkret opgørelse én gang årligt, der udarbejdes af Borgmesterens Afdeling, Personaleafdelingen.

C) Aftales med Børn og Unge.

80 % af kvinder med en etnisk minoritetsbaggrund omfattet af det 3-årige integrationsprogram skal ved afslutning være i ordinært arbejde eller uddannelse. ^{A)}

Andelen af personer med etnisk minoritetsbaggrund ansat i Århus Kommune i faste stillinger skal svare til befolkningsandelen i den erhvervsaktive alder. Der skal målrettet arbejdes for at dette kommer til at gælde inden for alle stillingskategorier og på alle niveauer. ^{B)}

Eksempelvis vil indsatsen blive tilrettelagt således, at 50 % af de personer, der gennemfører et forløb i en privat virksomhed indenfor 6 måneder, skal være uafhængig af forsørgelse fra Århus Kommune.

Mål

Indsatsen skal være kendetegnet ved, at samarbejdet med private virksomheder har høj prioritet.

Effektmål

Andelen af helårs aktiveringspladser på ordinære arbejdspladser øges med 25 procent og andelen af helårspladser i øvrige aktiveringstilbud reduceres tilsvarende. Der forventes fuld effekt i 2008 og 50 % effekt i 2007^{A)}

Mål

Socialforvaltningen og Beskæftigelsesforvaltningen ønsker at medvirke til at skabe sammenhæng i indsatsen overfor etniske minoriteter.

Effektmål

Der udarbejdes et brugbart og effektivt koncept for samarbejde på tværs af sektorielle og organisatoriske grænser ^{C)}.

Eksempelvis indgår 'Socialcenter Nord' og 'Beskæftigelsescenter Nord' i pilotprojektet "Den røde tråd" sammen med 'Børn og unge distrikt Nord'.

Eksempelvis vil hvert af centrene i Social- og beskæftigelsesforvaltningen årligt formulere et indsatsområde i virksomhedsplanen til understøttelse af dette mål. Målet formuleres i samarbejde med Børn og Unge i henhold til konceptet fra pilotprojektet "Den røde tråd."

9. Indsatsområdet: "Bosætning"

Baggrund:

Hensigten med bosætningsindsatsen er at opnå et mere alsidigt bosætningsmønster i lokalområderne. Dette besluttede byrådet den 11. januar 2006 med vedtagelse af indstillingen om opfølgning på integrationspolitikens bosætningsindsats.

Århus kommune har flere store monofunktionelle almene boligområder, der er præget af generel nedslidning, sociale problemer og mange beboere udenfor arbejdsmarkedet. I mange af disse udsatte boligområder er andelen af etniske minoriteter høj. Det skyldes bl.a., at en stor del af de etniske minoriteter primært bosætter sig i områder, hvor der i forvejen er en høj koncentration af etniske minoriteter. Denne tendens forstærkes af, at områdernes nytillflyttere fra andre kommuner generelt har en lavere grad af selvforsørgelse end de, der fraflytter.

Det er væsentligt at få vendt denne udvikling. Det er u hensigtsmæssigt for sammenhængskraften i Århus at have større boligområder præget af lave indkomster, manglende beskæftigelse og afsondring fra den øvrige del af byen. Ændres udviklingen ikke, er der risiko for, at disse områder udvikler sig til isolerede parallelsamfund.

Det er derfor nødvendigt både at påvirke tilflytning og fraflytning i de udsatte områder samt at gøre en indsats for at beholde de ressourcestærke familier i områderne, da de bidrager positivt som rollemodeller.

Midlerne til at nå en mere blandet beboersammensætning i lokalområderne fremgår af de byrådets vedtagne rammeaftaler med de almene boligorganisationer i Århus Kommune og Århus Grundejerforening (Jf. ovennævnte byrådsbeslutning af 11. januar 2006).

Samtidig har lovændringer givet yderligere redskaber til at påvirke bosætningsindsatsen.

Bosætningsindsatsens grundtanke er at skabe øgede valgmuligheder på boligmarkedet og tilskynde til et anderledes bosætningsmønster. Den er baseret på frivillighed, og der skal derfor som udgangspunkt tages højde for borgernes bosætningsønsker. Dog kan fraflytning fra et problemramt område fremmes gennem en mulighed for flyttetilskud eller en fordelagtig fraflytningsaftale. Tilflytning til udvalgte boligområder kan tilsvarende reguleres med regler, der kan hhv. fremme eller afvise bestemte kategorier af ansøgere, f. eks. med reglerne om kombineret udlejning i Herredsvang og Bispehaven, som byrådet vedtog i november 2006.

Et fremadrettet tiltag er, at der i kommunens udstyknings- og udbygningsområder stiles efter at skabe et bolig-mix bestående af forskellige boligtyper og forskellige ejerformer. For den eksisterende boligmasse gælder det, at kommunens påvirkningsredskaber primært er begrænset til den almene sektor. Dog er det også i mindre omfang indgået frivillige, aftalebaserede initiativer med den private udlejningssektor.

Inden for den almene sektor fokuseres først og fremmest på de udsatte boligområder, der har høje koncentrationer af personer på overførselsindkomster.

Bosætningsindsatsen er ikke en isoleret indsats, men vil derimod indgå i en helhedsbetragtning for de enkelte lokalområder. Der skal derfor i de udsatte boligområder i samarbejde mellem kommunen og boligforeningen udarbejdes en "helhedsplan" med en vifte af initiativer tilpasset det konkrete områdes udfordringer.

Kommunerne har fået stillet flere og nye redskaber til rådighed i arbejdet for at undgå ghettoisering. Disse vil konkret blive vurderet i forbindelse med udarbejdelse af helhedsplanerne.

Helhedsplanerne kan eksempelvis indeholde konkrete initiativer som fortætning, ombygninger, miljøforbedringer, ommærkninger fra familie- til ungdoms- eller seniorboliger, anvisningsaftaler, salg, omdannelse af boliger til erhverv, boligsociale aktiviteter m.v. Helhedsplanerne skal indledningsvist godkendes af de berørte boligforeninger og derefter forelægges byrådet i 2007.

Mål

Integrationspolitikens bosætningsindsats skal fremme en mere alsidig befolkningssammensætning i og på tværs af kommunens lokalsamfund og boligområder, samt tilstræbe at nettotilflytningen af personer på overførselsindkomst ikke overstiger landsgennemsnittet.

Effektmål⁷

- Befolkningssammensætningen i de udsatte lokalsamfund og boligområder skal nærme sig kommunens gennemsnit.
Konkret vurderes der på de almene boligafdelinger i Herredsvang, Søndervang, Bispehaven, samt Toveshøj og Gellerup. Der vurderes derudover også på de lokalsamfund, som områderne ligger i.
- Der udarbejdes en varig og helhedsbetonet indsats, der kan omdanne de socialt udsatte boligområder til attraktive bydele og fremme en mere alsidig beboersammensætning.
- Nettotilflytningen af personer på overførselsindkomst til Århus Kommune bør ikke overstige gennemsnittet for landets øvrige kommuner.

⁷ **Målemetode:**

Hvor det er relevant analyseres statistikker på lokalsamfundsniveau og på udvalgte problemramte boligforeningsafdelinger med henblik på at registrere om indkomst, beskæftigelsesgrad og andel af beboere med etnisk minoritetsbaggrund nærmer sig kommunens gennemsnit.

10. Opfølgning på integrationspolitikken

Byrådet har ultimo 2005 besluttet, at der i 2007 skal udarbejdes en ny udgave af monitoren: "Fakta om integration".

"Fakta om integration" er tidligere udarbejdet i 2004 og er en systematisk og nuanceret viden om status og udvikling i integrationen målt på en række indikatorer.

Da integrationspolitikken er vedtaget senere end oprindelig planlagt udsættes "Fakta om integration" til 2008.

Der vil løbende blive fulgt op på integrationspolitikken i de enkelte afdelinger, ligesom der medio 2009 vil blive fremsendt en redegørelse til byrådet om, hvilke aktiviteter der konkret er sat i gang for at nå effektmålene, samt hvordan de bidrager til at opfylde målene.

Efter vedtagelse transformeres integrationspolitikken over i den fælles virksomhedsmodel for Århus Kommune.